

انڈیا وچ صوبائی چوناں

ہندوستان دے چوں کمیشن نے پنج صوبیاں وچ چوناں دا اعلان کر دتا ہے۔ ایہناں چوناں بعد کوئی وڈی تبدیلی آؤن دی آس نہیں کیتی جاسکدی۔ لیکن سیاسی حلقیاں وچ ایہناں چوناں نوں کافی اہمیت دتی جارہی ہے تے خیال کیتا جا رہا ہے کہ ایہہ چوناں اگلے سال لوک سبھا لئی ہون والیاں چوناں بارے لوکاں دا جھکاء کدھر نوں ہووے گا داسکیت دینگیاں اتے سیاسی پارٹیاں ایہناں چوناں نوں لوک سبھا دیاں چوناں دے پرچار دی رہرسل وچوں وی ورتنگیاں۔

کیا جا رہا ہے کہ راجستھان وچ کانگرس دی سرکار نوں ہار ہووے گی کیونکہ لوک سرکار دے کم کار توں اسٹنٹ ہن اتے کرپشن تے بھرشنا پار توں دکھی۔ دلی وچ شیلا دیکشت دی کانگرس سرکار نوں عام آدمی پارٹی نے چنوتی دتی ہے تے آس کیتی جاندی ہے کہ عام آدمی پارٹی کجھ سیٹاں لے ضرور لے جاوے گی۔ چھتیسگرہ اتے مدھ پردیش وچ بھاجپا دی سرکار دوبارہ بنن دی ہی امید ہے۔

لال کرشن اڈوانی دے ہتھ پیر مارن دے باوجود، لوک سبھا دیاں چوناں لئی بھاجپا نے گجرات دے مکھ منتری زندر مودی نوں پردھان منتری امیدوار لئی پیش کر دتا ہے۔ اوہ بھاجپا دی چوں مہم نوں چلا رہا ہے چوں پرچار کھلا بلار ہے۔ ہندوستان دیاں کئی وڈیاں کمپنیاں دے مالکاں نے مودی دی استت دے پل بنھے ہن اتے ہن کھلے طور تے بھاجپا دی حمایت دا اعلان کر دتا ہے۔ کانگرس اتے اس دے گھڑ والیاں پارٹیاں نے وی چوناں لئی اپنے داء پیچ طے کرنے شروع کر دتے ہن۔ دوٹاں حاصل کرن لئی آندھرا پردیش دی ونڈ کرنا اس دی اک مثال ہے۔

لوک سبھا وچ بہومت نال سرکار بناؤن لئی 275 سیٹاں دی لوڑ ہے۔ سیاسی پنڈت قیاس لار ہے ہن کہ بھاجپا اتے مودی لئی اینیاں سیٹاں حاصل کرنیاں تقریباً نامکن کم ہے۔ مثال دے طور تے یوپی اتے بہار وچ بہومت حاصل کرنا بھاجپا لئی بہت مشکل ہے۔ ایہناں راجاں وچ لوک سبھا دیاں زیادہ سیٹاں ملائم سنگھ، مایاوتی اتے ہورناں پارٹیاں نوں جان دے زیادہ امکان ہن تے ایہہ پارٹیاں کانگرس نال ہی گھڑ کرن دی کوشش کرنگیاں۔ لگدا ہے کہ بہار وچ تینیش کار دی پارٹی اتے لالو دی پارٹی وی کانگرس نال جانگیاں تے شاید بنگال وچ شپیانے (ایم) اتے متا بیڑجی دی پارٹی ترنا مول کانگرس وی کانگرس نال سوڈبازی کرن۔ دکھن وچ، کرناٹکا وچ کانگرس دے جتن دے امکان ہن۔ کیلا، آندھرا اتے تاملناڈو وچ وی بھاجپا دے بہتیاں سیٹاں جتن دی آس نہیں کیتی جارہی ہے پر ماریاٹر، گجرات، اڑیسہ اتے ماریاٹر وچ کافی سیٹاں لے جان دی آس کیتی جارہی ہے۔ اس لئی قیاس لائے جا رہے ہن کہ بھاجپا لئی کیندر وچ سرکار بناؤنا کافی مشکل ہووے گا تے مودی شاید ہی پردھان منتری بنن دا اپنا سہنا پورا کر سکے

کیا جاندا ہے کانگرس نوں گھٹ توں گھٹ لوک سبھا وچ 150 سیٹاں مل ہی جاں گیاں۔ شپیانے اتے شپیانے (ایم) دے کامریڈتاں کانگرس دی جھولی وچ ہی نکلے رہن دی آس ہے۔ کجھ سیٹاں کانگرس دیاں اتہادی پارٹیاں وی جت جاں گیاں تے باقی اوہ پیسے دے لے کے خرید لوگی اتے کے نوں پردھان منتری بناوگی۔ کن والے کہندے ہن کہ اس طرحاں دی کھلھی منڈی وچ اک لوک سبھا دے میمبر دی قیمت 100-200 کروڑ روپیہ پے سکدی ہے۔ ملائم سنگھ وی پردھان منتری بنن دے سنے وی بکھدا ہے تے کئی ہورناں دیاں وی لعلان ٹکدیاں ہن۔ اس کر کے تیجے مورچے دے بنن بارے وی گلاں ہورہیاں پر حالے پکت کوئی نہیں۔

سرمائیداراں دے حاکم ٹولے دا اک حصہ سر توڑ کوشش کر رہا ہے کہ کے نہ کے طرہاں مودی پردھان منتری بن جاوے تاں اوہناں نوں ملک دی منگھی لیبر اتے قدرتی سادھناں دی لٹ دی ہو، زیادہ کھل مل جاوے گی۔ مودی نے جہاں گجرات وچ عالمی سرمائے کاری لئی ہر دروازہ کھول دتا ہے اسے طرہاں گجرات دے "وکاس" دا ایہو ماڈل سارے ملک وچ لاگو کرن لئی ایہہ ٹولا بڑا طپر ہے تے سوچا ہے کہ ملک دے قدرتی سادھناں اتے مزدوری دی لٹ دے خلاف لوکاں دے ورودھ اتے ابھار نوں مودی سختی نال اتے ڈنڈے دے زور نال ختم کر سکدا ہے۔ ایہہ ٹولا سوچا ہے کہ کانگرس لوکاں دے حقاں دے سنگھرش نال نرمی نال پیش آ رہی ہے جدکہ لوڑ سختی نال پیش آون دی ہے۔

ایہہ ٹولا کہندا ہے کہ لوکاں دے بہڑے وسیلے اتے قدرتی سادھن سرکار نے وڈیاں کمپنیاں نوں دتے سی کئی تھاواں تے لوکاں دے ورودھ کر کے جاں عدالتاں دے کن کر کے اوہ فیصلے سرکار نوں رد کرنے پئے ہن۔ اوہ آس کر دے ہن کہ مودی دی اگوائی وچ بھاجپا سرکار بنے تاں اوہ ایہو جے فیصلے رد کرن دی تھاں سختی نال پیش آونگے اتے وڈے سرمائے لئی پوری کھلے ہو جاوے گی۔ اس ٹولے دی سوچ ہے کہ لوکاں دیاں جدوجہداں نوں فروقت شدہ اتے دہشت نال کراہے پاؤن لئی وی مودی اتے بھاجپا کانگرس نالوں زیادہ ٹھیک رہنگے۔

چوناں دا سارا ماجول اتے تیاریاں حاکم ٹولے دیاں آپسی ورودھتائیاں، لڑائی اتے وندھاں وکھارہا ہے۔ حاکم ٹولا ریاست اتے سرکار اتے اپنا کنٹرول کرن لئی آپس وچ لڑ رہا ہے کیونکہ جس دھڑے دے ہتھ وچ ریاست اتے سرکار دی واگدور ہووگی اس نوں ملک دی انی لٹ کرن وچ زیادہ سولہ ہووگی۔ حاکم ٹولے دا اک دھڑا لوکاں دی سرکار نال ناراضگی دا لہجہ اٹھا کے اپنے موہریاں نوں ریاست تے کنٹرول کرن لئی ورتن دی کوشش رہا ہے جدکہ دو جادھڑا اپنا کنٹرول برقرار رکھن لئی زور لا رہا ہے تے کہہ رہا ہے کہ جے ایہہ طاقت وچ آگئے تاں لوکاں دا ہو، زیادہ گھان ہووے گا اس لئی کانگرس اتے اس دے گھٹھو نوں ہی واپس طاقت وچ لیاؤنا چاہیدا ہے۔ اوہ مودی اتے فروقت بنسا توں لوکاں نوں ڈراؤن دی کوشش کر رہے ہن تے بھلیکھے کھڑے کر رہے ہن کہ بھاجپا فروقت ہے تے کانگرس سیکولر۔ اوہ اس اصلیت دے پردہ پاؤن دی کوشش کر رہے ہن کہ فروقت پرستی وچ کانگرس کے وی طرہاں بھاجپا توں گھٹ نہیں تے کانگرس دے راج وچ ساریاں نالوں زیادہ فروقت عام ہونے ہن۔

آون والیاں چوناں وچ حاکم لانے دا بھاریں جہڑا مرضی گھٹھو طاقت وچ آوے لوکاں دے بنیادی مصلے حل نہیں ہو سکدے۔ ویسٹرن طرز دی جمہوریاں وچ چوناں لوکاں نوں کھڈے لاؤن لئی ہندیاں ہن اوہناں دے مصلے حل کرن لئی نہیں۔ چوناں راہی حاکم ٹولا اتے اوہناں دیاں پارٹیاں لوکاں توں اوہناں دی طاقت کھوہ کے اپنے ہتھ وچ لے لیندیاں ہن اتے ہندیاں ہن کہ وٹاں تسیں پادتیاں ہن تے ہن اگلے پنج سال چپ کر کے دیکھدے رہو اسیں کی کر دے ہاں۔ تسیں سانوں وٹاں دتیاں ہن اتے اسیں اوہی کرائنگے جو ساڈی مرضی ہے۔

ہندوستان وچ ہون والیاں چوناں توں لوک کے وی بنیادی تبدیلی دی آس نہیں کر سکدے۔ نمائندیاں والی جمہوریاں دا ایہہ خاصہ ہے کہ چوناں دوران لوکاں نوں کیتے ہوئے سارے وعدے ہمیشہ جھوٹے ثابت ہندے ہن، بھاریں کوئی وی پارٹی طاقت وچ ہووے۔ صرف حاکم ٹولے دا ایجنڈا ہی چلدا ہندا ہے۔ پر لوک اپنے بنیادی مثلیاں دا حل چاہندے ہن اتے اوہناں نوں ایہہ پتہ ہے کہ بھاریں کوئی وی پارٹی طاقت وچ آوے پرناہ اتھے ہی رہنا ہے۔ ہندوستان دے لوکاں نوں اس لبرل جمہوریاں دے متبادل وارے وچار وٹاندے کرن دی لوڑ ہے تے اوہ کرومی رہے ہن۔ اس کر کے اوہ اپنے مثلیاں دے حل لئی اک نویں سیاسی پرناہی اتے نویں

آرتھک ڈھانچے دی اساری لئی گھول چلا رہے ہن۔ اوہ لبرل جمہوریت دے ہندوستان وچ اتے دنیا دے ہورناں ملکاں دے تجربے توں سے کڈھ رہے ہن کہ لوکاں دے حقان تے سٹ مارن لئی لبرل ڈیموکریسی حاکم ٹولے دا اک ہتھیار ہے۔